

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ ТА КРЕДИТУ

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ СЕК`ЮРИТИЗАЦІЇ АКТИВІВ БАНКУ

ВИКОНАЛА: студентка 1 курсу магістратури

Матвейко Таїсія Геннадіївна

КЕРІВНИК: д. е. н., проф. **Внукова Наталія Миколаївна**

ХАРКІВ 2016

Практика:

Уповільнення темпів економічного зростання в Україні спонукає до стимулювання банківського кредитування реального сектора економіки, що на сьогодні є неможливим – питома вага проблемних активів у кредитному портфелі банків досягла критичного рівня.

Про це свідчить стрімке зростання, за даними Національного банку України, нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами – майже у два рази перевищення граничного значення даного показника та невиконання нормативу адекватності капіталу банківською системою України (станом на 1 листопада 2015р. – 46,36% та 9,90% відповідно) [16].

Теорія:

Ступінь наукової розробки проблеми сек'юритизації визначається високим практичним попитом цих досліджень, що відображено в роботах зарубіжних і вітчизняних вчених, зокрема М. Бабічев [3], Л.Гаврилова [3], Н. Александрова [1], Ю.Дзюблюк [8], Х. Бер [6] та інші. Але вченими не визначено значення застосування механізму сек'юритизації активів для вітчизняної банківської системи.

Отже, пошук та розробка нових альтернативних механізмів залучення фінансових ресурсів, як, зокрема, сек'юритизація активів, дозволить знизити сукупні ризики, навантаження на капітал та підвищити ліквідність як окремого банку, так і банківської системи вцілому, враховуючи, існуючу інфраструктуру

Програма дослідження

Плакат 3

Мета дослідження - наукове обґрунтування теоретичних положень та практичних рекомендацій з організації процесу сек'юритизації активів банку.

Завдання:

- обґрунтувати теоретичні аспекти сек'юритизації активів банку;
- проаналізувати зарубіжний досвід та сучасний стан сек'юритизації;
- визначити вибір альтернатив при визначенні можливості проведення сек'юритизації вітчизняними банками;
- удосконалити механізм організації емісії іпотечних облігацій комерційним банком в умовах прострочення заборгованості.

Об'єктом дослідження є організація процесу сек'юритизації активів.

Предмет – теоретичні положення, методичне забезпечення, методи та інструменти організації процесу сек'юритизації активів

Методи дослідження:

- системного аналізу;
- логічного узагальнення,
- синтезу та порівняння,
- комплексної оцінки,
- морфологічного аналізу;
- аналізу ієрархій Т.Сааті.

Сек'юритизація – спосіб фінансування, при якому відбувається виділення і передача певних активів, наявних у ініціатора сек'юритизації диференційований пул фінансових активів, який списується з балансу ініціатора і передається новій спеціально створюваній організації, яка в подальшому випускає цінні папери, забезпечені цими активами, і розміщує їх серед широкого кола інвесторів.

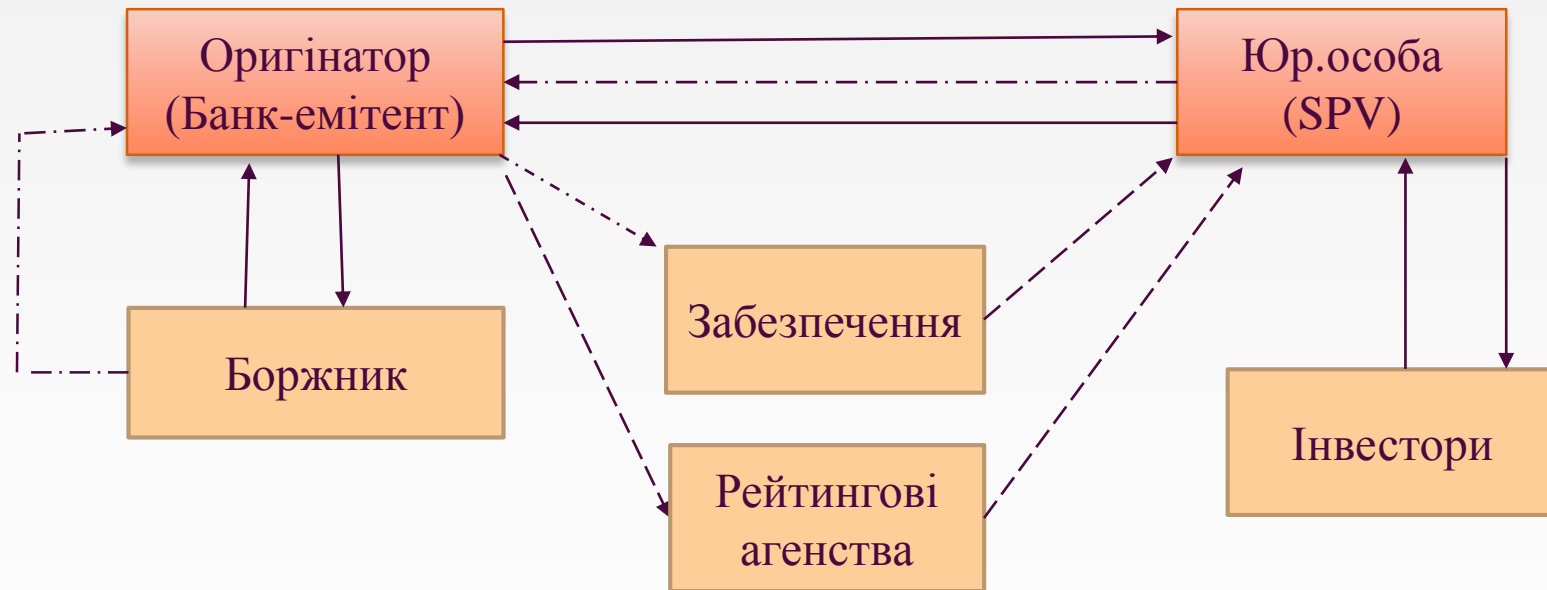
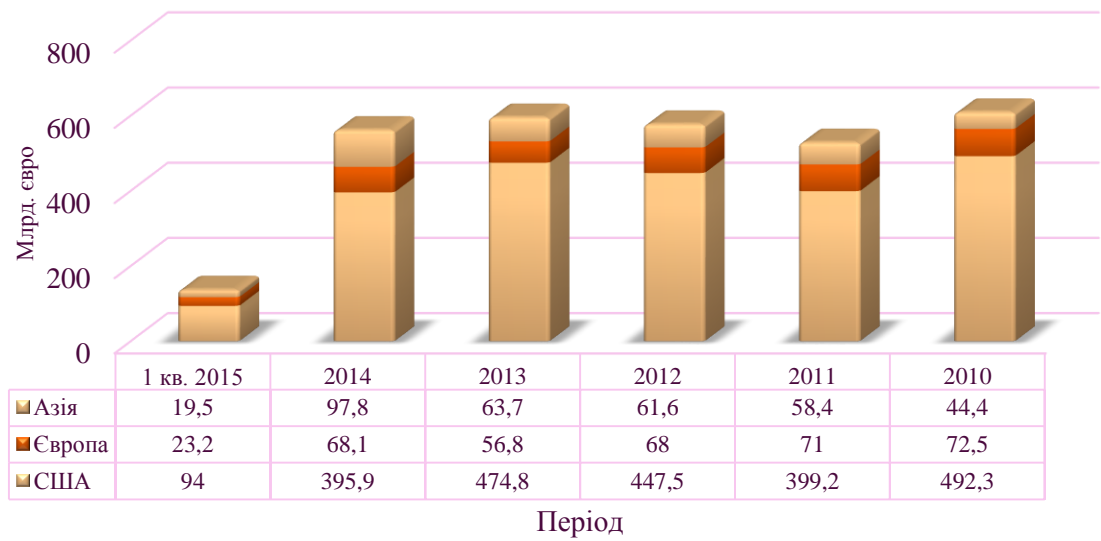
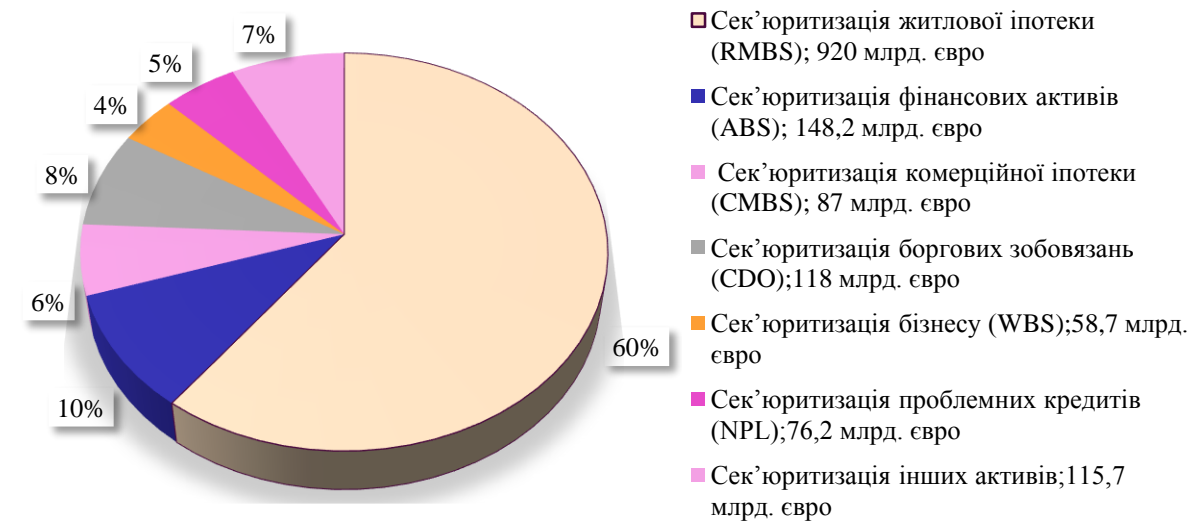

Рис. 1 – Класична схема сек'юритизації фінансових активів

Обсяг та структура сек'юритизації на фінансовому ринку

Обсяг та структура заборгованості за договорами сек'юритизації в Європі за видами активів у складі забезпеченого пулу за 2014р.

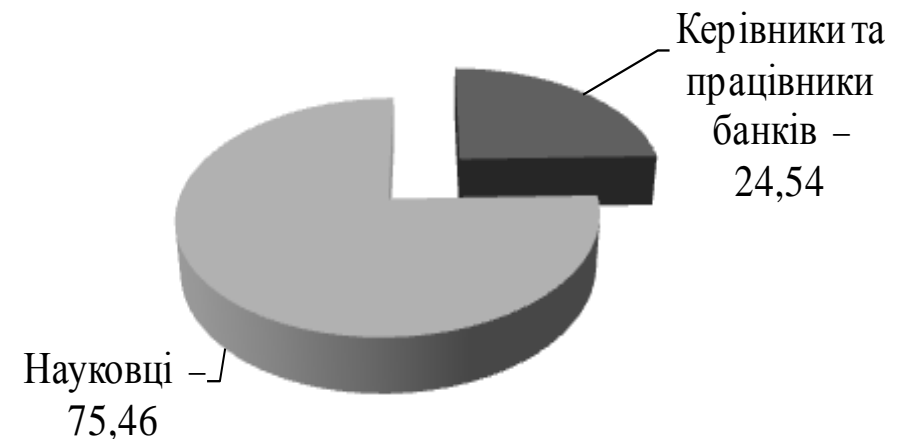
Рейтингова оцінка	Структура сек'юритизації по роках, %			
	2015	2014	2013	2012
	1 кв.	1 кв.	1 кв.	1 кв.
Aaa/AAA	44,6	44,3	43,5	46,1
Aa/AA	23,1	9,21	7,3	30,2
A/A	17,6	23,4	24,2	8,75
Baa/BBB	8,01	15,3	016,5	7,85
Ba/BB	2,95	3,43	3,79	2,63
B/B	1,62	1,89	1,23	1,02
Saa/CCC	0,97	1,32	1,57	1,78
Sa/CC	0,75	0,71	0,86	0,98
C/C	0,33	0,34	0,54	0,59

Країна	Рейтинг – зміна кредитної якості сек'юритизації у розрізі країн, %					
	2015	2014	2013	2012	2011	2010
	1 кв.					
Франція	1/2	0/0	1/0	0/2	0/0	0/1
Німеччина	4/3	5/28	4/30	7/40	2/49	10/23
Італія	124/6	3/6	9/54	0/359	8/26	3/7
Нідерланди	3/7	0/12	6/19	2/10	1/18	4/20
Іспанія	420/7	404/30	10/415	0/794	5/184	0/53
Великобританія	12/12	251/182	5/93	2/72	20/200	37/134
Мультинаціональній	107/7	682/87	291/131	111/82	1225/181	103/356
Європейський	671/44	1345/345	326/742	122/1359	1261/658	157/594
США	1258/440	6054/1637	4406/3862	2876/8380	5129/1446	1759/264

Пріоритетність альтернатив вибору банку для сек'юритизації активів

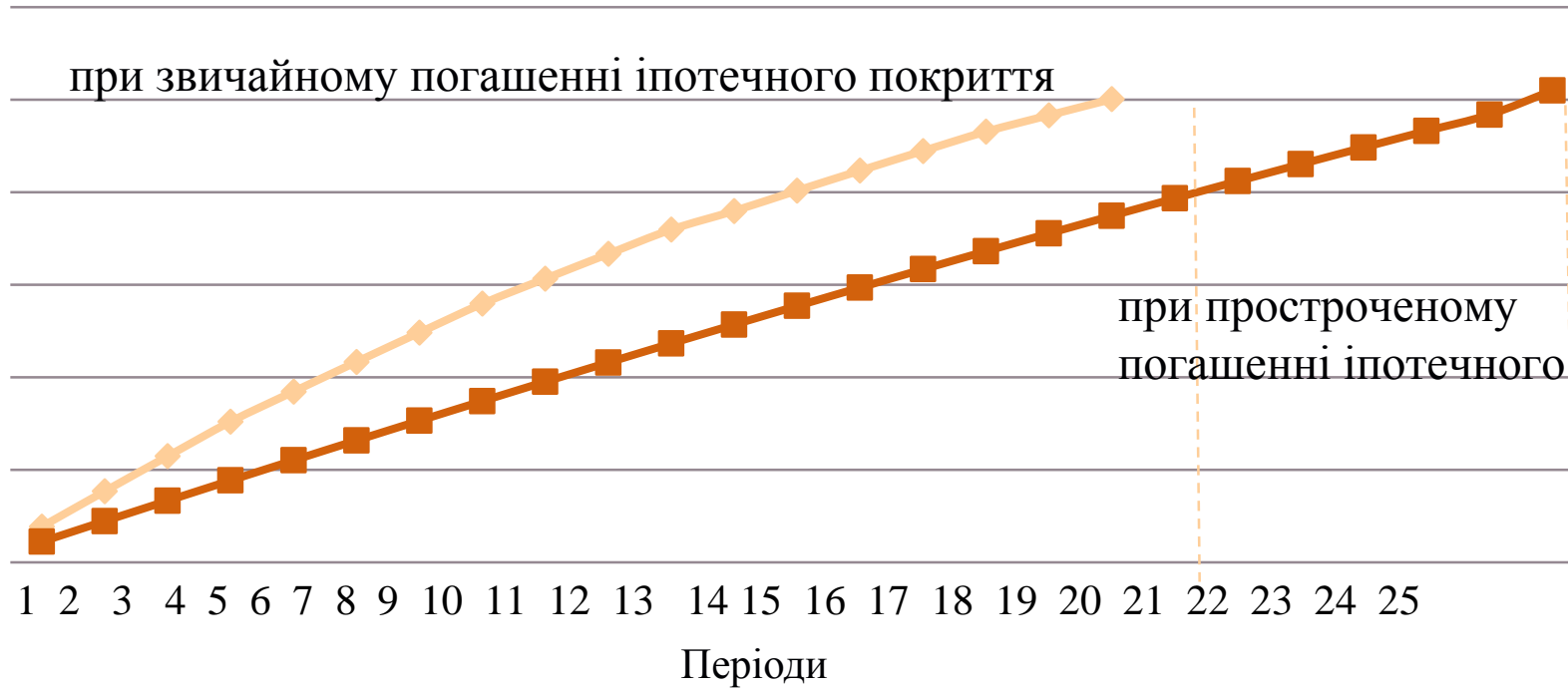
Банк	Величина активів	Якість кредитного портфеля	Кредитний рейтинг	Досвід випуску облігацій	Вектор пріоритетів
Приватбанк	0,4	0,4	0,4	0,5	0,3
Укрексімбанк	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2
Промінвестбанк	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Райффайзен банк Аваль	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3

Використання методу аналізу ієрархій є інструментом альтернативного підходу, оскільки дає змогу здійснювати вибір альтернатив у сукупній системі.

Склад експертної групи для визначення пріоритетних альтернатив банківського регулювання та нагляду для забезпечення європейської інтеграції

Сума доходу іпотечного покриття кумулятивним підсумком, грн

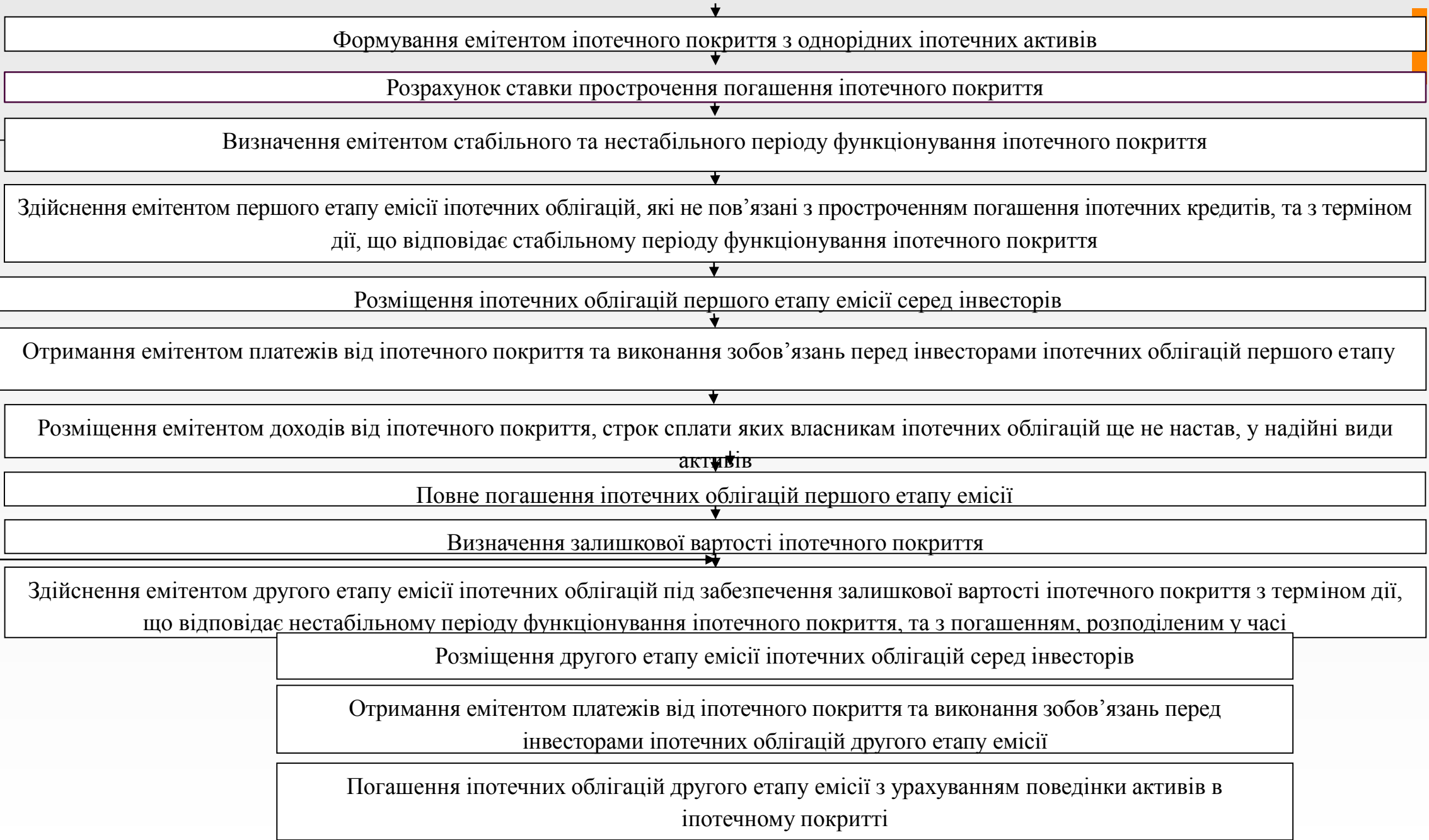
Динаміка зміни суми доходу іпотечного покриття банку кумулятивним підсумком за різних умов середнього темпу його погашення

$$\sum_{i=1}^n (ППо_i + Пвп_i + ДДп_i - Пвп_i) = ОЗіо$$

$$НП_{ф.і.п.} = ТП_{ф.і.п.} + СП_{ф.і.п.}$$

Стабільний період функціонування іпотечного покриття

Нестабільний період функціонування іпотечного покриття

Отримані науково-практичні результати

- Визначено сутність поняття «сек'юритизація активів банку»
- Проаналізовано зарубіжний досвід та сучасний стан ринку сек'юритизації в Європі. Визначено, що у європейських країнах політика випуску структурованих цінних паперів характеризується випуском забезпечених або покритих облігацій, основними видами яких є іпотечні облігації
- Здійснено вибір альтернатив при визначенні можливості проведення сек'юритизації вітчизняними банками. Установлено, що найбільш максимально придатними для проведення операції по сек'юритизації активів є ПАТ «Приватбанк» та ПАТ «Райффайзен банк Аваль»
- Удосконалено механізм організації емісії іпотечних облігацій комерційним банком в умовах простроченої заборгованості, що може бути використаний в діяльності банків. Розроблено алгоритм реалізації двоетапної емісії іпотечних облігацій емітентом

Отже, розв'язання визначених проблем та застосування фінансового механізму сек'юритизації на практиці відкриє можливість вітчизняним банкам розширити свої операції з кредитування реального сектору економіки, покращити показників ліквідності та достатності капіталу, знизити ризики та навантаження простроченої заборгованості на кредитний портфель банку.

Дякую за увагу!

